

Socialna varnost

Socialna varnost

V tem poglavju obravnavamo socialno varnost, ki v najširšem smislu obsega sistem socialnega zavarovanja in socialnega varstva.

Socialno varstvo je mreža programov in ukrepov države, namenjena reševanju socialnih stisk in težav posameznikov oziroma določenih skupin prebivalstva. V sistemu socialnega varstva je urejena dejavnost, ki je namenjena preprečevanju socialne ogroženosti posameznika in posameznih skupin prebivalstva.

S sistemom socialnega zavarovanja zagotavljamo gmotno varnost zaposlenih delavcev in njihovih družinskih članov. Gre namreč za dajatve iz naslova osebnih (bolezen, materinstvo, invalidnost, starost, smrt) in ekonomskih razlogov (brezposelnost).

Socialno zavarovanje obsega: zdravstveno, pokojninsko in invalidsko ter zavarovanje za primer brezposelnosti. Vsako področje je urejeno s posebnimi zakoni, ki določajo zavarovane primere, krog oseb, ki so zavarovane, pogoje zavarovanja ter vrste in obseg zavarovanja.

Naša država je v ustavi zapisala, da je pravna in socialna država. To načelo uresničuje s sistemom socialnega varstva, socialnega zavarovanja in z zagotavljanjem posebnih pravic posameznim skupinam prebivalstva (otrokom, hendikepiranim in starejšim osebam) z varstvom socialnih pravic.

Socialne pravice obsegajo vse tiste pravice, ki izhajajo iz dela in so v zvezi z delom (torej pravice iz delovnega razmerja), in pravice iz sistema socialne varnosti (pravica do zdravstvenih storitev, pravica do pokojnine, pravica do dajatev za primer brezposelnosti, pravica do socialnih dajatev in storitev).

Za pridobitev pravic iz dajatev in storitev morata biti izpolnjena dva pogoja:

1. nastopiti mora socialni primer, kar največkrat pomeni, da gre za izgubo dohodka. Izguba dohodka je lahko začasna (bolezen, materinstvo, brezposelnost) ali pa trajna (neozdravljiva bolezen, invalidnost, poškodbe pri delu, starost, smrt);

2. oseba, ki postavi zahtevek, mora biti v določenem pravnem položaju (zavarovanec, upravičenec). Področja socialnega varstva urejajo ti zakoni:

- Zakon o socialnem varstvu,

- Zakon o družinskih prejemkih,

- Zakon o družbenem varstvu duševno in telesno prizadetih oseb.

Seznanite pa se lahko tudi z pomembnejšimi določbami Zakona o zakonski zvezi in družinskih razmerjih, saj se za reševanje mnogih težav, ki jih na področju socialnega varstva rešujejo strokovne službe, uporabljajo navedene določbe.

Dobro je vedeti:

Vse informacije v zvezi z uveljavljanjem pravic iz socialnega varstva dobite na pristojnem CENTRU ZA

SOCIALNO DELO v kraju svojega stalnega prebivališča.

Viri :

Vodnik po pravicah invalidov, Urad Vlade RS za invalide in bolnike, celotno besedilo dostopno na :
http://www.soncek.org/Zakonodaja/Vodnik_po_pravicah_invalidov.htm

Ustava Republike Slovenije, celotno besedilo dostopno na :

http://zakonodaja.gov.si/rpsi/r01/predpis_USTA1.html

Zakon o socialnem varstvu (ZSV), celotno besedilo dostopno na :

http://zakonodaja.gov.si/rpsi/r02/predpis_ZAKO4082.html

Zakon o starševskem varstvu in družinskih prejemkih, celotno besedilo dostopno na :

http://zakonodaja.gov.si/rpsi/r08/predpis_ZAKO3818.html

Zakon o družbenem varstvu duševno in telesno prizadetih oseb, celotno besedilo dostopno na :

<http://www.kid-pina.si/~mdsskp/zakonodaja/12.htm>

Zakon o zakonski zvezi in družinskih razmerjih (ZZZDR), celotno besedilo dostopno na :

http://zakonodaja.gov.si/rpsi/r02/predpis_ZAKO4132.html

Koristne povezave:

- Ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve

<http://www.sigov.si/mddsz/slovenscina.htm>

- Skupnost CSD

<http://www.sigov.si/csd/>

- Socialna zbornica Slovenije

<http://www.soczbtor-sl.si/>

- Inštitut Republike Slovenije za socialno varstvo (IRSSV)

<http://www.sigov.si/irssv/>

- Svetovalnica in »informalnica« za mlade

<http://svetovalnica.center-mladih.com/>